

විශේෂ සටහන 4

ජාතික ගිණුම් ඇස්නමේන්තුවල පදනම් වර්ෂය 2015 ලෙස යාචන්කාලීන කිරීම

ହାତଦ୍ୱିନ୍ଦ୍ରିୟମ

ආර්ථිකයක මුරත අංශයේ ප්‍රවණතා පිළිබඳ කරන ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තු ආර්ථික විශ්ලේෂණවල දී මෙන්ම ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ දී ද තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඒ හේතුවෙන්, යම් රටක ආර්ථික සහ මිල ව්‍යුහයේ කාලානුරුපිව සිදුවන වෙනස්කම් නිය්විත කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දී සිදුකරනු ලබන පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමේ ක්‍රමවේද විසින් ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවලට අනුගත තීරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරාලුම්න් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල පදනම් වර්ෂය, ඇතිතයේ දී 1958, 1963, 1975, 1990, 2002, 2010 වසරවලදී සහ මැතකාලීනව 2015 වසරේ දී යාවත්කාලීන කර ඇත. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමේ වගකීම දරන ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල පදනම් වර්ෂය පෙර පැවති 2010 වසරෙන් 2015 වසරට යාවත්කාලීන කරන ලදී. මැතකදී සිදුකරන ලද මෙම පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමට සම්ගාමීව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිෂ්පාදන ඉම මෙන්ම ආර්ථික කටයුතුවල ආවරණ පරායය ද ඉහළ න්‍යාවන ලද අතර ජාතික ගිණුම් සකස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යම් යම් වෙනස්කම් ද සිදු කරන ලදී.

ନିତେବାଦନ ତ୍ରୁଟି କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ଆମାରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରତିଲିପି ଦିଇରିବା

ඡාතික ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල මැතකදී සිදුකරන ලද පදනම් වර්ෂය යාචන්කාලීන කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ දී බොහෝ අර්ථික කටයුතුවල ආවරණ පරාසය ප්‍රමූල් කර ඇති. මෙනිදී, වසර 2014 සිට 2018 දක්වා කාලය තුළ දී ක්‍රියාත්මක වූ කොළඹ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය නගර ව්‍යාපෘතියට අදාළ මුහුදු ප්‍රදේශය ගොඩකිරීමේ කටයුතු එම එක් එක් වර්ෂය තුළ දී නිම කරන ලද ප්‍රතික්‍රිය සැලකිල්වට ගනිමින් කරුමාන්ත කටයුතු ඇස්තමේන්තුවට ඇතුළත් කිරීම, අර්ථික කටයුතුවල ආවරණ පරාසය ප්‍රමූල් කිරීමට අදාළව සිදුකරන ලද ප්‍රධානතම වෙනසකි. මෙය 2014-2019 කාලය තුළ දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ (ද.දේ.නි.) ඇස්තමේන්තු සහ රේට අනුරූප ද.දේ.නි.හි වර්ධන අයයන්ගේ දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු උවාවන්ට හේතු වී ඇති. රේට අමතරව, මෙම පදනම් වර්ෂය යාචන්කාලීන කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ දී, කෘෂිකාර්මික භා සේවා කටයුතු කිහිපයක ආවරණ පරාසය ද ප්‍රමූල් කර ඇති. මෙලෙස ආවරණ පරාසය වැඩි

පුද්ගලික සමග නිෂ්පාදන ප්‍රවේශයට අදාළ ද.දේශී. ඇඟිල්මෙන්තු, 2010 පදනම් වර්ෂය යටතේ පැවති ආර්ථික කටයුතු 48 ක් වෙනුවට, 2015 පදනම් වර්ෂය යටතේ දී අර්ථික කටයුතු 49 ක් යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ. මෙහිදී, කාලීකාර්මික කටයුතුවලට ඇතුළත් පැල බෝ තීරිම සහ කාලීකාර්මික කටයුතු පදනා අදාළ වන ආධාරක කාර්යන් වෙන් වෙන් වශයෙන් ඇඟිල්මෙන්තු කිරීම මෙම වෙනසට හේතු වී ඇත. මේ අතර, කාලීකාර්මික කටයුතු සැලකීමේදී, පලනුරු සහ මියිල් පාම් වගාවන්, මල් පැල බෝ තීරිම, ගෘහස්ථ ද්‍රව නිෂ්පාදනය සහ කාලීකාර්මික කටයුතු සඳහා අදාළ වන ආධාරක කාර්යන්වල ආවරණ පරාසය වැඩියුතු කර ඇත. සේවා කටයුතු ආයුත්ව සලකා බලීමේදී, තොරතුරු තාක්ෂණ, ගබඩාකරණ, ඉවන් එදුල් සහ රුපවාහිනී විකාශන, කුරියර් සේවා සහ මූල්‍ය සේවා ආදි කටයුතුවල ආවරණ පරාසය මෙහිදී පුළුල් කර ඇත.

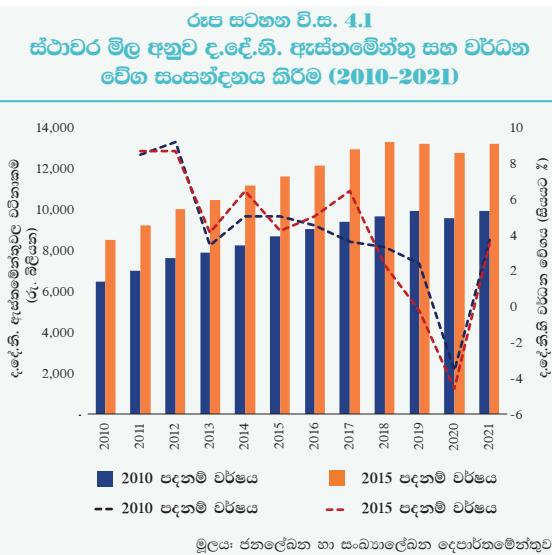
අයිතිවාසිකම් සම්පාදනය කිරීමේ කුමටෙද වැඩිදියුණු කිරීම
සහ නව දූෂ්චරිත මූලාශ්‍ර භාවිතය

ආතික තිබුම් ඇස්තමේන්තුවල පදනම් වර්ෂය යාචනකාලීන කිරීමේ හියාවලියට සමාගම්ව, කාලීනවර්තික කටයුතු සඳහා අදාළ වන ආධාරක කාර්යයන්, වන වගාව, මල් පැල බේවි කිරීම්, නිෂ්පාදන කරුණුන්න, ඉදිකිරීම්, විදුලිය උත්පාදනය, තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා, නවතැන් සැපයීමේ සේවා, ආහාර පාන සැපයීමේ සේවා සහ තොග හා පිල්ලර වෙළඳාම් වැනි බොහෝ ආර්ථික කටයුතු ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රමවිධ වැඩිදියුණු කර ඇතේ. තවද, 2013/14 ආර්ථික සාමාජික තොරතුරු තාක්ෂණය සහ තොරතුරු තාක්ෂණය ආශ්‍රිත සේවා සම්ක්ෂණය (*Information Technology and Information Technology Enabled Services Survey*) සහ කොළඹ කොටස් වෙළඳපාල තුළ ලියාපදිංචි සංගම්වලට අදාළ ආදායම් තොරතුරු ද අනුල තව දත්ත මූලාශ්‍ර 2015 පදනම් වර්ෂය යටතේ ඇස්තමේන්තු සම්පාදනය කිරීමේදී භාවිතා කර ඇතේ. එපමණක් තොග, බොහෝ ආර්ථික කටයුතු සඳහා තව පදනම් වර්ෂයට අනුව ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ ඇස්තමේන්තු සම්පාදනය කිරීමේදී “එක අවධානක ක්‍රමය” (*Single Deflation Method*) වෙනුවට ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් “දීවිත්ව අවධානක ක්‍රමය” (*Double Deflation Method*) අනුගමනය කර ඇතේ.²

ජාතික ගිණුම් අයස්ථමේන්තුවල පදනම් වර්ෂය 2015 වසරට යටත්කාරී කිරීම තුළුන් දක්නට ලබාගැනීම් පෙන්වන වෙනස්කම්

පදනම් වර්ෂය යාචනකාලීන කිරීම ආර්ථිකයේ නිමුවම (ද.දේ.නි.හි වට්තිනාකම), ද.දේ.නි.හි වර්ධන වේගය සහ ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතු ද.දේ.නි.ට දක්වන දායකත්වය වැනි බොහෝ

2. "එක අවධාන කුමය" යටතේ, නිමුවූ සහ අතරම්දී යෙවුම්වල වට්නාම යන දෙකම එකම මිල දුරකායක් හැවිනයෙන් අවධානය කරනු ලබන අතර, "වේල් මුත් අවධානය පුද් දැන වැඩුදී ස්ථාපිත මූල්‍ය අදාළතේකු පිළියෙළ කිරීම සඳහා නිමුවූ සහ අතරම්දී යෙවුම්වල වට්නාම එකිනෙකට වෙනස සැස මිල දුරකාය තෙකු හැවිනා කරමින් අවධානය කරන ලැබේ.

ආර්ථික දරුක කෙරෙහි බලපා ඇති. පෙර පැවති 2010 පදනම් වර්ෂයේ දත්ත හා සෑයුදීමේදී, ස්ථාවර මූල ගණන් යටතේ පදනම් වර්ෂය 2015 වසරට යාවත්කාලීන කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමෙන්තුවල වටිනාකමෙහි ඉහළ යැමක් දක්නට ලැබුණු අතර ඒ සඳහා මූල ව්‍යුහයේ වෙනස්වීම් ග්‍රහණය කර ගැනීම උදෙසා 2010 පදනම් වර්ෂය යටතේ පැවති මූල ගණන් 2015 වසරේ මූල ගණන්වලින් යාවත්කාලීන කිරීම මෙන්ම ආර්ථික කටයුතුවල ආවරණ පරායය පුළුල් කිරීම සහ ඇස්තමෙන්තු සම්පාදනය කිරීමේ ක්‍රමවේද වැඩිහිපුණු කිරීම හේතු විය. ඒ අනුව, එය ද.දේ.නි.හි අනුරූප වර්ධන අයයන් කෙරෙහි ද බලපා ඇති. විශේෂයෙන්ම, කොළඹ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය නගර ව්‍යාපෘතියට අදාළ මුහුදු ප්‍රදේශය ගොඩකිරීමේ කටයුතු ජාතික ගිණුම් ඇස්තමෙන්තුවලට ඇතුළත් කිරීම 2014-2019 කාලපරිච්ඡය තුළ දී ද.දේ.නි.හි වටිනාකම මෙන්ම ද.දේ.නි.හි වර්ධන අයයන් ද සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වීමට හේතු වී ඇති අතර එය සංඛ්‍යා සටහන වි.ස. 4.1 සහ රුප සටහන වි.ස. 4.1හි ඉදිරිපත් කර ඇති දත්ත වලින් පිළිබඳ වේ.

සංඛ්‍යා සටහන වි.ස. 4.1

මැහැයු සිදුකළ ද.දේ.නි.හි පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමේ තියාවලු සංස්ක්දනය කිරීම

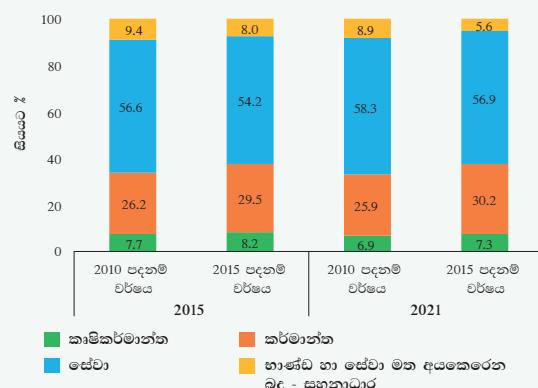
	2002	2010	2015
පවත්නා වෙළඳපාල මූල අනුව ද.දේ.නි.හි වටිනාකමෙහි	1,636,036.6	6,413,668.5	11,566,987.4
දුහු යැම % (පවත්නා වෙළඳපාල මූල අනුව)		14.4%	5.6%
මූලය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව			

තවද, පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමත් සමගම කාමිකර්මාන්තය, කර්මාන්තය, සේවා සහ හාණ්ඩ හා සේවා

මත පනවන ලද බදු (සහනාධාර අඩු කරන ලද පසු) යන ද.දේ.නි.හි ප්‍රධාන සංරවක ද.දේ.නි.ව දක්වන දායකත්වය වෙනස්වී ඇති. ඒ අනුව, රුප සටහන වි.ස. 4.2හි දැක්වෙන පරිදි විශේෂයෙන්ම කර්මාන්ත කටයුතුවල දායකත්වයෙහි ඉහළ යැමක් සහ සේවා කටයුතු මෙන්ම හාණ්ඩ හා සේවා මත පනවන ලද බදු (සහනාධාර අඩු කරන ලද පසු) යන සංරවකවල දායකත්වයෙහි පහළ යැමක් දක්නට ලැබේ.

රුප සටහන වි.ස. 4.2

ස්ථාවර මූල අනුව ද.දේ.නි. සඳහා දැක්වන දායකත්වය සංස්ක්දනය කිරීම (2015 සහ 2021)

පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමට සමගාමීව පවත්නා මූල අනුව ද.දේ.නි. ඇස්තමෙන්තුවල වටිනාකම ඉහළ යැම හේතුවෙන්, අයවිය නිශාය සහ මධ්‍යම රුපයේ යෝ වැනි ද.දේ.නි.හි ප්‍රතිගෙනයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන සාර්ව ආර්ථික දරුක ද සංශෝධනය වී ඇති. සාමාන්‍යයෙන්, ජාතික ගිණුම් ඇස්තමෙන්තුවල පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමේ තියාවලියක් මගින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ට වඩා නිවැරදි දත්ත හා තොරතුරු මත පදනම් වූ තිරණ ගැනීම සඳහා පවතින ආර්ථික ව්‍යුහය වඩාත් නිවැරදිව තිරුප්පනය වන ආර්ථික සංඛ්‍යාලේඛන සපයනු ලැබයි. කෙසේ වූව ද, පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමෙන්තුවලින් අර්ථික දැක්වෙන සේවා මත අයකෙරෙන බදුවල සිදුවීම් මගින් ඇතිවන බලපැවැත්තුවලින් වෙන්ව අවබෝධ කර ගැනීම සහ රට අනුරූපව ඒවා ඇගැසීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මුදල

- Department of Census and Statistics. Key Findings of Rebased GDP Estimates (Base year 2015). Available at: http://www.statistics.gov.lk/NationalAccounts/StaticallInformation/2015/Reports/Key_findings
- Thilangan, U.K.T. and Liyanage, D.N. (2022). 'Rebasing of National Accounts Estimates to Base Year 2015', News Survey, vol. 42, no. 03, pp. 2-8, Available at: https://www.cbsl.gov.lk/sites/default/files/cbslweb_documents/publications/satahaha/News_Survey_2022_03.pdf